

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN

A. MỞ ĐẦU

- Tên tác giả : ĐẶNG XUÂN KHÁNG
- Tên luận án : *Cải cách giáo dục và những tác động chủ yếu đối với sự phát triển kinh tế – xã hội Nhật Bản (từ Minh Trị Duy tân đến thời Kỳ sau chiến tranh thế giới thứ hai)*
- Ngành khoa học của luận án : *Lịch sử Cận đại và Hiện đại*
- Mã số : 5.03.04
- Cơ sở đào tạo : *Trường Đại học Khoa học xã hội và NV
Đại học Quốc gia Hà Nội*

B. NỘI DUNG:

- Mục đích và đối tượng nghiên cứu của luận án:

+ Kể từ ngày tiến hành công cuộc cải cách dưới thời Minh Trị(1868-1912),Nhật Bản liên tục đạt được những bước phát triển thần kỳ. Từ một quốc gia nông nghiệp phong kiến, Nhật Bản đã nhanh chóng chuyển sang giai đoạn công nghiệp hoá vào những năm cuối thời Minh Trị và trở thành cường quốc kinh tế thứ 2 thế giới tư bản đúng 100 năm sau ngày công bố khẩu hiệu nổi tiếng *Học tập phương Tây, đuổi kịp phương Tây, đi vượt phương Tây.*

Việc nghiên cứu những thành công trong lĩnh vực giáo dục của Nhật Bản sẽ góp phần nhìn nhận một cách trực diện hơn những yếu tố làm biến đổi không ngừng nước Nhật.

+ Đề tài tập trung nghiên cứu về 2 cuộc cải cách giáo dục: lần thứ nhất trong thời Minh Trị Duy tân, lần thứ 2 trong thời kỳ quân Đồng minh chiếm đóng(1945-1952) mà không nghiên cứu toàn bộ nền giáo dục Nhật Bản nói chung. Luận án cũng không đi sâu vào cuộc cải cách lần thứ 3 do cuộc cải cách này mới tiến hành từng bước trong thời gian gần đây.

- Các phương pháp nghiên cứu đã sử dụng:

Phương pháp lịch sử, phương pháp so sánh, logic, tổng hợp là những phương pháp chính để xử lý các sự kiện và được sử dụng xuyên suốt trong luận án. Ngoài ra, các phương pháp khác như thống kê, cấu trúc ..cũng được sử dụng để thể hiện chủ đề nghiên cứu.

- Các kết quả chính và kết luận.

+ Luận án bước đầu tập hợp và hệ thống các tài liệu tham khảo trong và ngoài nước xung quanh vấn đề giáo dục nói chung và cải cách giáo dục ở Nhật Bản nói riêng nhằm cung cấp cho những ai muốn đi sâu nghiên cứu về lĩnh vực này.

Bằng việc sử dụng nguồn tư liệu của nước ngoài, nhất là số tư liệu bằng tiếng Nhật, luận án đã thực hiện việc hệ thống, phân tích, đánh giá một cách khoa học về bối cảnh, nguyên nhân, quá trình, kết quả cũng như những ảnh hưởng của các cuộc cải cách giáo dục lớn trong lịch sử Nhật Bản đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của nước này.

+ Trên cơ sở nghiên cứu toàn diện hai cuộc cải cách, cùng với việc trình bày những mặt hạn chế của giáo dục Nhật Bản trong thời Minh Trị cũng như thực tế giáo dục hiện nay, luận án còn rút ra một số kinh nghiệm hay mà các nước phát triển sau có thể tham khảo, học hỏi.

+ Luận án cũng dành một số trang liên hệ với cải cách giáo dục ở Việt Nam, những thành tựu đã đạt được cũng như phương hướng phát triển mà BCHTW Đảng đã nhiều lần khẳng định. Qua đó cho thấy vai trò cực kỳ quan trọng của giáo dục trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa của đất nước ta hiện nay.

Hà Nội, ngày 10 tháng 3 năm 2003

NGƯỜI HƯỚNG DẪN

Nghiên cứu sinh

GS. Vũ Dương Ninh

Đặng Xuân Kháng

Trưởng ban kiểm tra và xác nhận
R. Hiệu trưởng

T.S. Trần Đức Thành